

Handreiking Nazorg Overvalslachtoffers

Door: Aline Hardeman, projectleider aanpak overvallen Veiligheidshuis

Regio: West Veluwe Vallei

Datum: 15-03-2013

Inleiding

Op 1 januari 2012 is vanuit het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei het project aanpak overvalcriminaliteit gestart. Er is toen een projectgroep samengesteld met verschillende ketenpartners namelijk: Openbaar Ministerie, Politie, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering Nederland, de gemeente Wageningen (als afvaardiging van de gemeenten in de regio) en de Veiligheidshuizen Arnhem en West Veluwe Vallei.

In 2012 is door de projectgroep met name gekeken naar de aanpak en bestraffing van de daders. Echter het is belangrijk niet alleen aandacht te hebben voor de daders, maar juist ook voor de slachtoffers van een overval. Zij verdienen een positieve en meelevende houding vanuit de gemeente. Daarom is besloten in 2013 het slachtoffer centraal te zetten.

Het CCV (Centrum Criminaliteitspreventie Veiligheid) heeft ten behoeve van het slachtoffer een stappenplan voor de Nazorg van Overvalslachtoffers ontwikkeld. In dit document wordt het stappenplan van het CCV gebruiksklaar gemaakt voor de gemeenten in regio West Veluwe Vallei.

De definitie van een overval is: *‘Een overval is het met (bedreiging met) geweld afnemen of afpersen van enig goed, gepleegd tegen personen in een afgeschermd ruimte of een gepland danwel georganiseerd waardetransport of een poging daartoe’*. Een overval onderscheidt zich hiermee van een straatroof of inbraak. Het met geweld of bedreiging afnemen van geld of goederen van een pizzakoerier of een thuis aanwezig bewoner tijdens een woninginbraak vallen daarmee ook onder een overval.

Handreiking Nazorg Overvalslachtoffers

Gemeenten spelen een centrale rol bij de uitvoering van de nazorg aan overvalslachtoffers. Deze handreiking biedt handvatten om deze regierol bij de nazorg na een overval op te pakken.

Om de handreiking te kunnen gebruiken is er per gemeente een contactpersoon voor de Nazorg Overvalslachtoffers noodzakelijk. Deze contactpersoon wordt door de politie op de hoogte gesteld van de overval in zijn/haar gemeente. De contactpersoon regelt na een overval een bezoek bij het slachtoffer door de (loco)burgemeester of een ambtenaar. Daarnaast heeft de contactpersoon contact met het wijkteam of een buurtavond voor bewoners/ondernemers noodzakelijk wordt geacht (dit hangt af van de impact van de overval).

Stap 1 – Overvalmelding

Tijd: Dag van incident

De politie krijgt een overvalmelding. De dienstdoende politiechef informeert de (loco) burgemeester en de contactpersoon Nazorg Overvalslachtoffers over de overval. Daarnaast ontvangt de contactpersoon Nazorg Overvalslachtoffers de contactgegevens van het slachtoffer.

Stap 2 – Verzamelen van informatie

Tijd: Werkdag 1-2 na de overval

De contactpersoon verzameld informatie over de aard van de overval en er wordt contact gezocht met het wijkteam om na te gaan of de overval veel onrust in de wijk brengt. Vervolgens overlegt de contactpersoon met de burgemeester of er een bezoek wordt afgelegd bij het slachtoffer en wie dit bezoek gaan afleggen. Daarnaast wordt er besloten of het noodzakelijk is een buurtavond te houden om buurtbewoners/ondernemers te informeren over de overval. Deze buurtavond kan tegelijkertijd ruimte bieden om buurtbewoners/ondernemers te informeren over preventie maatregelen.

Stap 3 – Contact slachtoffer

Tijd: Werkdag 2-3 na de overval

De contactpersoon vraagt bij de politie na of de gemeente al contact kan zoeken met het slachtoffer (dit ivm het strafrechtelijk onderzoek). Zo ja, dan neemt de contactpersoon contact op met het slachtoffer om te vragen of er behoefte is aan een bezoek vanuit de gemeente. Als het slachtoffer een bezoek op prijs stelt maakt de contactpersoon een afspraak met het slachtoffer.

Stap 4 – Bezoek slachtoffer

Tijd: Werkdag 3-4 na de overval

De (loco) burgemeester en/of een ambtenaar leggen een bezoek af bij het overvalslachtoffer. Het doel van het bezoek is medeleven tonen en daarnaast preventiemaatregelen/tips aanbieden om herhaald slachtofferschap te voorkomen (dit kan eventueel ook op een later tijdstip, afhankelijk van de gemeente en de setting van het bezoek). De hulpverlening wordt, als het slachtoffer dit wil, door Slachtofferhulp opgepakt, dit is dus geen taak van de gemeente. Vanwege het bestuurlijk karakter is het beter dat er geen politie aanwezig is bij het bezoek, anders is de kans groot dat het accent op de strafrechtelijke kant komt te liggen.

Stap 5 – Buurtbijeenkomst

Tijd: Werkdag 5-7 na de overval

Om de buurt waarin de overval heeft plaatsgevonden gerust te stellen en te informeren over zowel de overval als over preventiemaatregelen kan een buurtavond worden georganiseerd. Het organiseren van een buurtavond zal afhangen van de mate van onrust die de overval in de buurt heeft veroorzaakt. De contactpersoon neemt voor het plannen van een buurtavond contact op met de wijkbeheerder. De wijkbeheerder regelt de buurtavond samen met de wijkagent.

Bij een bedrijfsoverval is het verstandig andere ondernemers uit de buurt uit te nodigen bij de voorlichtingsbijeenkomst. Dit kan via de ondernemersvereniging.

Aanvulling politie: De politie geeft voor bedrijfsovervallen al een preventieadvies. Dit is in samenwerking met het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC) opgezet¹. Deze samenwerking wordt geheel 2013 voortgezet. Er wordt door RPC en politie gekeken of dit ook in volgende jaren kan worden voortgezet.

¹ Proces: bedrijfsoverval → politie vraagt of bedrijf preventieadvies wil mbt voorkomen herhaald slachtofferschap → bedrijf is positief → bedrijfsscan → advies aan bedrijf → herbezoek door wijkagent.

Bijlage 1 – Preventiemaatregelen

Woningoverval:

- a. Preventieadviseur - Sommige gemeenten hebben een preventieadviseur die samen met het slachtoffer kan kijken wat er nodig is om de woning en de directe omgeving veiliger te maken.
- b. Huur- of koopwoning – Bij een huurwoning moet de woningcorporatie betrokken worden bij de beveiliging van de woning.
- c. Subsidie preventiemaatregelen voor slachtoffers² - Dit is een tijdelijke subsidieregeling van het ministerie van Veiligheid en Justitie van maximaal duizend euro voor bewoners of bedrijven die slachtoffer zijn geweest van een overval, bedoeld voor preventie (beveiligings) maatregelen. <https://schadefonds.nl/alles-over-de-uitkering/over-de-uitkering-a-aanvraagprocedure/subsidieregeling-overvallen>
- d. Informatiefolder – Biedt een informatiefolder aan met daarin informatie over verschillende tips en effectieve preventiemaatregelen, zoals bijvoorbeeld kierstandhouders of een deurspion.

Bedrijfsoverval:

- a. Subsidie preventiemaatregelen voor slachtoffers - Dit is een tijdelijke subsidieregeling van het ministerie van Veiligheid en Justitie van maximaal duizend euro voor bewoners of bedrijven die slachtoffer zijn geweest van een overval, bedoeld voor preventie (beveiligings) maatregelen. <https://schadefonds.nl/alles-over-de-uitkering/over-de-uitkering-a-aanvraagprocedure/subsidieregeling-overvallen>
- b. Informatiefolder – Biedt een informatiefolder(s) aan met daarin informatie over effectieve preventiemaatregelen, zoals camera's, gebruik pinautomaat, afroomkluis etc.
- c. Keurmerk Veilig Ondernemen – Biedt informatie aan over het Keurmerk Veilig Ondernemen en de mogelijkheden hiervoor binnen de gemeente.

² [Regeling voor slachtoffers van overvallen verlengd](#)

De regeling voor slachtoffers van overvallen is verlengd tot 31 december 2013. Deze tijdelijke subsidieregeling van het ministerie van Veiligheid en Justitie van maximaal duizend euro voor bewoners of bedrijven die slachtoffer zijn geweest van een overval, is bedoeld voor preventieve (beveiligings)maatregelen.

Slachtoffers van een overval hebben een verhoogde kans om nogmaals slachtoffer te worden. Om te voorkomen dat bewoners of bedrijven nogmaals slachtoffer worden van een overval, moeten er preventieve maatregelen worden genomen. Het bedrag kan bijvoorbeeld worden gebruikt voor nieuwe sloten, goede buitenverlichting of cameratoezicht. De regeling wordt uitgevoerd door het Schadefonds Geweldsmisdrijven en is per 1 januari 2013 verlengd met een termijn van een jaar.

<https://schadefonds.nl/alles-over-de-uitkering/over-de-uitkering-a-aanvraagprocedure/subsidieregeling-overvallen>